

Bewustwording van iets dat sluimert

Het SerendipiteitSpel geeft vorm en inhoud aan talentontwikkeling

‘Op welke manier kun je je latente talenten benutten om uit je loopbaanvraag te komen? En kan je een zesde zintuig ontwikkelen voor toevallige vondsten? Het SerendipiteitSpel gaat effectief op zulke vragen in. Het helpt individuen, teams en organisaties bij het opheffen van sluimerende blokkades.

Serendipiteit: bij toeval een gelukkige ontdekking doen waar je niet op uit was. Dit in tegenstelling tot het begrip synchroniciteit, waarin gebeurtenissen van gelijke betekenis zonder causaal verband samenvallen in de tijd. Van Aken en Reynaert, werkzaam bij

Fontys, ontwikkelden een spel om via serendipiteit latent talent tot ontwikkeling te helpen komen. Het spel kan in een aantal variaties gespeeld worden: een bordspel, een kaartlegging voor individuen en in teams tot maximaal 10 personen. Dit wordt uitgebreid beschreven in de handleiding.

Het bordspel speel je met meerdere cliënten en bestaat uit vier grondhoudingen (onderzoekend, speels, doelgericht en dialoog). Een deelnemers speelt met het speldoel of ontwikkelvraag in gedachten en trekt kaarten op de vier grondhoudingen waarop 13 kernwoorden van talenten staan. Op basis van die steekwoorden associeert de speler: ‘Wat betekent deze term voor jou in het licht van jouw speldoel? Die associatie is niet vrijblijvend, want deze wordt geleid door de vier verschillende grondhouding en met bijbehorende 13 kernwoorden waarmee je vanuit die combinatie je gedwongen wordt na te denken over speldoel. Precies daarin zit de mogelijkheid om tot onverwachte inzichten te komen en buiten je normale denkpaden te komen. Het gehele spel duurt 2 à 3 uur.

Ons brein werkt grotendeels associatief; neuronen bewandelen doorgaans bekende paden. De hersenen hebben een onbedwingbare neiging om verbindingen te leggen met reeds aangelegde relaties in ons brein. Dat betekent dat je niet snel gebruik maakt van je onbewuste vermogens. Een manier om daar bij te komen is bi-sociatief werken. Dat is dan ook waarop het spel inhaakt. Het onderscheidt vier grondhoudingen: onderzoekend, doelgericht, speels en dialooggericht. Bij elke grondhouding horen 13 kaarten met kernwoorden van talenten die je als speler kunt tegenkomen. Precies daarin schuilt de verassing om tot nieuwe inzichten te komen en buiten je normale denkpaden te treden. Het spel is grensverleggend richting je onderbewustzijn. Als iemand zegt dat je nu eens out-of-the-box moet denken, reageren mensen al gauw met: ‘Oké, hoe dan?’ Dit spel laat het eigenlijk vanzelf gebeuren.

Door dit soort vragen worden ‘toevalligheden’ manifest en de boodschap erachter duidelijk. Serendipiteit ligt bij iedereen voor het oprapen. Het is een houding van kijken wat jou ‘toevalt’. Zaken vallen je dus toe zodra je er voor open staat. Vondsten kun je in jezelf vinden, want iedereen heeft latente talenten en ongezochte vondsten.

Een kanttekening bij het spel is dat het een stevig appèl doet op de vaardigheden van de begeleider. Behalve kennis van het complexe spel, de achtergronden van het spelbord, dient de begeleider ook te focussen op het hier-en-nu. Er dienen zich immers veel toevalstreffers aan gedurende het spel. Lastig is ook dat het abstractieniveau van de 13 kaartjes behoorlijk hoog is, waardoor dit in de bijbehorende handleiding opgelezen dient te worden; dat vertraagt het spel. Wellicht is het een suggestie om de begrippen meer alledaags te maken, want dit maakt voor het effect niet uit.

Stephen Steijger is gecertificeerd trainer, coach en partner bij Optimaal Talent BV. Hij is medeauteur van het boek ‘Wereldtalent’. (www.optimaal-talent.nl).